

Móra Ferenc előadásokat tart a pesti egyetem közgazdasági karán

(A Délmagyarország munkatársától) Szerkesztőségünkbe különös meglepetést hozott ma a posta. Egy levelezőlapot, amelynek nyomtatott szövege fölött ez áll: a budapesti tudományegyetem közgazdasági karának közgazdasági intézete. A szöveg alatt pedig Steinecker Ferenc dr. miniszteri tanácsos, budapesti egyetemi nyilvános rendes tanár, a közgazdasági intézet igazgatójának neve, aki tisztelettel meghívja a nagyközönséget Móra Ferenc író, a szegedi múzeum igazgatójának két előadására, amelyeknek egyikét március 22-én tartja — A magyar paraszti, különösen az alföldi paraszti pszichológiájáról, a másodikat pedig március 29-én a közgazdasági hatóságoknak a paraszttal való bánásmódjáról.

Azonnal felkerestük Móra Ferencet, akit éppen uti csomagolás közben találtunk és megmutattuk neki a meghívót.

— Igen, valóban nem tévedés — mondta Móra —, tegnap nekem is küldtek Pestről vagy 30 darabot, hogy küldjem szét szegedi címekre, de biz én odaadtam őket postát játszani ifj. Ferencnek, a vadembernek. Hadd tanuljon már ilyen civilizált játékokat is. Nem érdekel ez Szegeden senkit.

— Hányadik előadás ez ebben a szezonban?

— Könyv nélkül nem igen tudom, de a huszontödiken mindenestre jól felül van.

Arra a kérdésünkre, hogy mi volt az előzménye a meghívásnak, azt feleli Móra, hogy alighanem az ősszel megjelent regénye, az *Ének a buza-mezőkről*. Mert még november elején kapta Steinecker Ferenc miniszteri tanácsostól a következő levelet, amelyet előkeres a múlt évi elintéztet jelzésű levelek ezrei közül.

— Tessék, Ámbár alig hiszem, hogy érdekelné nyilvánosságot.

Mi azt hisszük, elsősorban a szegedi nyilvánosságot érdekli, hogyan vélekednek az itthon általában destruktívnak nyilvánított Móra Ferenc munkásságáról előkelő konstruktív körök. Ime a levél:

Nagyságos Igazgató Ur!

Kivételes élvezettel olvastam Igazgató urnak most megjelent munkáit, különösen az *Ének a buza-mezőkről* című regényét. Nem célozom, mert nem hivatásom irodalmi szempontból méltányolni, dicsérni Igazgató ur műveit. Levelem nem ezért íródik, de azért, mert az említett regény szép irodalmi köntösbe öltözteti azokat a fontos kérdéseket, melyeket én a Közgazdaságtudományi Karon, egyetemi katedráról, tudományos utakon már nyolc éve tárgyalok: a mai magyar falu társadalmi, kulturális, szociális, vallási és gazdasági problémáit.

Az Igazgató ur eddig oly szép számban megjelent cikkeiből, tárcáiból és most említett műterméveiből arra a meggyőződésre jutottam, hogy alig van ma Magyarországon még egy ember, ki jobban ismerné a magyar, különösen az alföldi paraszti lelki világot, tehát ezáltal egész életét, annak minden jaját-baját, mint Igazgató ur. A lélektani szempontok azok, amelyek közszociológiai tudományos vizsgálódásaim, kutatásaim során engem is vezetnek. Ugy érzem, hogy ez a módszer nemcsak a leghelyesebb megállapításokat bizonyítja, hanem a legalkalmasabb pedagógiai eszköz is ahhoz, hogy a jövő Magyarországot vezetőinek, a mai egyetemi ifjúságnak, készüljön az akár közgazdasági, vagy gazdasági pályára, gondolkodásmódját egészséges irányba terelje s a szükséges, jövőben elegendő tőlen szociális örökséggel naturalíja. Átérzem ennek fontosságát, mindent megteszek az irányban, hogy hallgatóim e téren is fokéletes kiképzést nyerjenek. Ezért közszociológiai előadásaimon kívül közszociológiai szemináriumokat is tartok, a vezetésem alatt álló Közgazdasági Intézet keretében, ahol gyakorlati tapasztalatokkal bíró szakértők boncolgatják, ismertetik más és más szempontból a kérdéseket. Igazgató ur könyvének olvasásakor az a szeren-

csés gondolatom támadt, hogy felkérjem Nagyságodat: szíveskedjék hallgatóimnak a magyar paraszti lélektanáról néhány előadást tartani. Mídon ezt a szerénytelen kérésemet intézem Igazgató urhoz, meg vagyok győződve, hogy tanítványaim szerénységemmel egyetemben mindig hálások lesznek Igazgató urnak azért, hogy előadásai révén közelebb hozta lelküket a magyar nép lelkéhez, teszi, úgy kérem szíves értesítését, hogy a dolmagyart a magyarhoz.

Ha a felvetett gondolatot Igazgató ur magáévá got részleteiben is megtárgyalhassuk. Engedje meg remélnem, hogy kérésem meghallgatásra ta-

Szabadrábra helyezték a teherautó sofförjét a halálos autóelgázolás ügyében

Hogyan történt a katasztrófa

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország részletesen beszámolt arról, hogy a Pick-szalámigyár S 58026. számú teherautója kedden délután a Rudolf-téren elgázolta Szemerédi István 50 éves szegényházi ápolót. A teherautót Kittel Szilveszter sofför vezette. A megindult rendőri nyomozás során megállapították, hogy az autó baloldalon kapta el az áldozatot és nagy erővel arccal az utlestre págta. Az ütés következtében szinte kettényilt az elütött ember feje, patakokban ömlött a vér, azonnal szörnyethalt.

A szerencsétlenség után megjelent a helyszínen Zombory János vizsgálóbíró is és megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. Az első megállapítások alapján Kittel soffört dr. Papp Menyhért rendőrkapitány őrizetbe vette, majd megkezdődött a tanúk kihallgatása. A rendőrségen egész éjszaka folyamán foly-

lál. Kérésem ismételve igaz nagyrabécsülésem ki fejezése mellett vagyok Igazgató urnak tisztelt híve:

dr. Steinecker Ferenc,

egyetemi ny. r. tanár, min. tanácsos, a Közgazdasági Intézet igazgatója.

— Nagy dolog ez mégis, — adjuk vissza a levelet. — Az egyetem, hozzá a pesti egyetem, nem csodálkozott igazgató ur?

— Nem szoktam csodálkozással foglalkozni — feleli Móra —, nem is érnék rá. De már ha okvetetlen csodálkozni kell, gondolom, lesznek, akik elvégzik helyettem.

De erre már ő is elmosolyodik.

— És az előadás?

— Holnapra bizonyosan meglesz. Az éjszaka, meg az uton.

tak a kihallgatások, amelynek eredményeképpen Kittel Szilvesztert szabadrábra helyezték, mert megállapítást nyert, hogy nem terheli gondatlanság a halálos elgázolásért.

A kihallgatott tanúk vallomása szerint ugyanis a sofför az elgázolás előtt állandóan túlkölt. Amikor a sofför látta, hogy a szerencsétlen ember tehetetlenül táncol az autó előtt, a kormányt jobbra-balra forgatta és így kereste az utat, hogy elkerülje a katasztrófát. A szerencsétlenséget azonban nem sikerült elkerülnie. Akadt két olyan szemtanú, akik azt vallották, hogy Szemerédi öngyilkossági szándékból ugrott az autó elé, ez a fellevés azonban nem nyert megerősítést.

A rendőri nyomozás megállapításai ellenére Kittel sofför ellen gondatlanságból elkövetett emberölés címén indul meg az eljárás és majd a bíróság állapítja meg, hogy mennyiben terheli a felelősség Szemerédi István haláláért.

Az egyetemi építkezéseknél idegen illetőségű munkások miatt nem kapnak munkát a szegediek

A munkanélküliek küldöttsége a polgármesternél

(A Délmagyarország munkatársától) A munkanélküli szegedi munkások hatalmas küldöttsége kereste fel szerdán délelőtt Molnár János vasmunkás vezetésével a polgármestert, aki a száznál több munkanélküliből alakult küldöttséget a tanácssteremben fogadta.

A küldöttség vezetője sötét színekkel festette le a szegedi munkásság egyre súlyosbodó helyzetét. Elmondotta, hogy

a munkanélküliek száma az utóbbi időben ijesztő mértékben emelkedik

és arra kérte a polgármestert, keresztül a város hatóságát, hogy

legyen valamit a munkanélküliség enyhítésére.

Elmondotta, hogy az egyetemi építkezéseknél a vállalkozók nem igen dolgoznak szegedi munkásokkal, inkább a vidékieket foglalkoztatják, akik olcsóbb munkabéért vállalják a munkát. A munkanélküliség egyik okának az ötvenhatórás munkaidőt tartják, mert ha ezt a munkaadó vállalkozók redukálnák, akkor több munkás jutna kenyérhez. Súlyosítja a helyzetet még az egyetemi építkezéseknél a talzársba vitt túlórázás is. Arra kérék a polgármestert, hogy saját hatáskörében intézkedjen ezeknek a sérelmeknek a megszüntetése érdekében.

Molnár János elmondotta ezután, hogy vannak nagycsaládu munkások, akik hosszú hónapok óta nem kapnak munkát és a legnagyobb nyomorban tengődnek. A küldöttség tagjai között is vannak olyanok, akik

napok óta nem ettek már.

Ha sohasem volt indokolt, most teljes mértékben az, hogy

a város munkanélküli, vagy rögtön segélt adjon a nyomorgó, családos munkásoknak, akik saját hibájukon kívül vannak hónapok óta munka és kereset nélkül.

Végül elpanaszolta még a küldöttség vezetője,

hogy a rendőrség a razziák alkalmával őrizetbe veszi azokat a munkásokat, akik hosszabb idő óta munkanélküli vannak.

A polgármester hosszabb beszédben válaszolt a munkások küldöttségének. Előjáróban kijelentette, hogy minden bajnak credendő oka és kuforrása a vesztett háború és a trianoni béke. De hozzájárult a nyomor fokozódásához a szokatlan hosszúra elnyúlt tél, a tartós hideg, amely nemcsak az építkezési munkálatokat akasztotta meg, hanem a mezőgazdasági munkát is, amely nemcsak normális időjárási viszonyok között ilyenkor munkát ad a munkanélküli nyomorgó ipari munkásság nagy részének is. Kételkedik abban, hogy az egyetemi intézeteket építő vállalkozók idegen illetőségű munkásokat alkalmazzanak. Hivatkozik arra, hogy kedden bejárta az egyetemi építkezések egész terepét, több munkást megszólított és megkérdezte, hogy szegedi-e, valamennyitől igenlő választ kapott.

— Merit ki vannak tanítva! — szölköztek közben is.

Azt mondotta ezután a polgármester, hogy a város hatósága már négy esztendő óta törekszik új munkalelőhelyeket teremteni. Ezért építették bérházakat a város, ezért épít az idén is, meg jövőre is. Azzal

biztatta a munkanélkülieket,

hogy a közeljövőben megkezdődik valamelyik új egyetemi intézet építése, ezenkívül megkezdik a rókus iskola és az új városi bérházak építését is, ami sok munkásnak ad majd kenyeret.

Kijelentette a polgármester, hogy a munkásoknak a munkanélküli segélyről egyszer és mindenkorra le kell mondaniuk, mert erre egyrészt ninosen költségvetési fedezet a városnak, másrészt szomorú tapasztalatok vannak ezen a téren. Azok a munkanélküliek azonban, akik igazolják, hogy hosszabb ideje nem kapnak munkát és nagyobb család eltartásáról kell gondoskodniuk,

kisebb gyorssegélyt kaphatnak,

Szebb mint a Főhadnagy ur a feleségem!

Csáko és kalap! Kacagtatóbb mint a

Erdész lány! Bájosabb mint az

Gyere te bűnös! Mulattatóbb mint a

Táncoló Bécs

LYMARA & BEN LYON